

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea „Babeș-Bolyai” Cluj-Napoca
1.2 Facultatea	Facultatea de Psihologie și Științe ale Educației
1.3 Departamentul	Departamentul de Psihopedagogie Specială
1.4 Domeniul de studii	Științe ale Educației
1.5 Ciclul de studii	Nivel Licență
1.6 Programul de studiu / Calificarea	Specializarea Psihopedagogie Specială / Profesor Psihopedagog Cod COR 263412, Logoped Cod COR 226603, Consilier școlar Cod COR 235903

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Metode și tehnici de recuperare a deficiențelor vizuali						
2.2 Titularul activităților de curs	Conf. univ.dr. Andrea Hathazi						
2.3 Titularul activităților de seminar	Asist. de cercetare dr. Marian Pădure						
2.4 Anul de studiu	III	2.5 Semestrul	VI	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	DS

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	Din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	48	Din care: 3.5 curs	24	3.6 seminar/laborator	24
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					20
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					28
Pregătire semănării/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					20
Tutoriat					7
Examinări					2
Alte activități:					
3.7 Total ore studiu individual			77		
3.8 Total ore pe semestru			125		
3.9 Numărul de credite			5		

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	Cunoștințe de bază din disciplina Psihologia deficiențelor vizuali
4.2 de competente	Abilități de evaluare și proiectare psihopedagogică

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	Materiale didactice si softuri specifice pentru persoanele cu dizabilități vizuale existente la departament sau preluate de pe Internet, platforma Microsoft Teams
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	Materiale didactice si softuri specifice pentru persoanele cu dizabilități vizuale existente la departament sau preluate de pe Internet, platforma Microsoft Teams

UNIVERSITATEA BABEȘ-BOLYAI
BABEȘ-BOLYAI TUDOMÁNYEGYETEM
BABEȘ-BOLYAI UNIVERSITÁT
TRADITIO ET EXCELLENTIA

Facultatea de Psihologie și Științe ale Educației

Str. Sindicatelor nr. 7
Cluj-Napoca, RO-400029

Tel.: 0264-40.53.37

Fax: 0264-59.05.59

www.psiedu.ubbcluj.ro

PPS Departamentul de
Psihopedagogie Specială
al Universității "Babeș-Bolyai" Cluj-Napoca

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	<p>C2. Interpretarea și utilizarea rezultatelor evaluărilor psihopedagogice ale copiilor/adolescenților și adulților cu dizabilități, dar și a comportamentului acestora în diferite situații de dezvoltare, învățare și de viață</p> <p>C.4. Consilierea orientarea și asistarea psiho-pedagogică a diverselor categorii de persoane cu dizabilități vizuale (copii / elevi, familii ale elevilor, profesori din școlile pentru copii cu dizabilități vizuale sau din școli inclusive).</p> <p>C5. Autoevaluarea și ameliorarea continuă a practicilor profesionale și a evoluției în carieră în sfera educației persoanelor cu dizabilități vizuale</p> <p>C5.1. Cunoașterea principalelor tehnologii de acces, a produselor, serviciilor și resurselor care facilitează mediul de dezvoltare al copiilor mici, mediul de învățare ale elevilor cu dizabilități vizuale; și mediul de lucru ale adulților cu dizabilități vizuale</p>
Competențe transversale	<p>Aplicarea normelor etice în cercetările acțiune cu persoane cu dizabilități, precum și în activitățile de evaluare, adaptare curriculară și consiliere psihopedagogică;</p> <p>Familiarizarea cu rolurile și activitățile specifice muncii în echipă și distribuirea de sarcini pentru nivelurile subordonate. Planificarea și implementarea activităților din cadrul echipei multi-disciplinare pe baza criteriilor relevante conferite de rolul psihopedagogului în echipa multidisciplinară.</p> <p>Elaborarea unui proiect de servicii personalizate în funcție de intensitatea nevoii de suport și asistență;</p>

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> Cunoașterea, înțelegerea conceptelor, teoriilor, tehnicilor și metodelor de bază ale domeniului și ale ariei de specializare; utilizarea lor adecvată în practica și în comunicarea profesională în cadrul muncii în echipa interdisciplinară. Utilizarea competențelor dobândite în practica și în comunicarea profesională în cadrul muncii în echipa interdisciplinară.
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> Analiza comparativă a principalelor modalități de diagnoză a persoanelor cu dizabilități vizuale, a principiilor de aplicare și utilizarea adecvată a acestora în diverse situații de evaluare a copiilor, tinerilor și adulților slab-văzători sau nevăzători Descrierea strategiilor de evaluare psihopedagogică, funcțională și bazată pe curriculum, utilizate la elevii cu dizabilități vizuale Identificarea principalelor nevoi ale persoanelor cu dizabilități vizuale și ale familiilor acestora pentru explicarea principalelor modalități de sprijin și asistență psihopedagogică

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Implicații ale diferitelor afecțiuni vizuale asupra dezvoltării	Expunere interactivă, Studii de caz	Prezentări video
2. Implicațiile educaționale ale diferitelor	Expunere interactivă.	Prezentări video

afecțiuni vizuale.	Fișe de observație	
3. Evaluare individuală comprehensivă	Expunere interactivă, Studii de caz	Prezentare scale de evaluare
4. Vederea funcțională. Modelul lui Anne Corn	Program de activități și exerciții aplicative.	
5. Evaluarea vederii funcționale. Tehnici și materiale Lea Hyvärinen	Expunere interactivă. Studii de caz.	Prezentări video
6. Educație vizuală. Programe de stimulare și antrenament vizual	Expunere interactivă. Studii de caz. Dezbateri	Prezentări video
7. Caracteristicile mediului de învățare. Mijloace optice și non-optice de sprijin.	Expunere interactivă.	Site-uri de prezentare cu mijloace optice și non-optice
8. Materiale didactice utilizate în procesul de predare- învățare	Expunere interactivă. Studii de caz. Dezbateri	Site-uri de prezentare cu materiale didactice specifice Obiecte concrete și jucării
9. Dezvoltarea planului de intervenție personalizat. Strategii, obiective, modele	Expunere interactivă. Metoda exercițiului.	Planuri de intervenție personalizate
10. Pre-achiziții Braille. Cărțile tactile.	Exercițiu	Resurse pre-braille Cărți tactile
11. Formarea și dezvoltarea abilităților de scris-citit Braille	Expunere interactivă. Studii de caz	Resurse Braille Plăcuță și punctator Abecedare Braille
12. Caracteristici ale curriculum-ului pentru elevii cu dizabilități vizuale	Expunere Exerciții aplicative	

Bibliografie

- Best, A. (1995). Teaching children with visual impairments. Oxford: Open University Press
- Bradley- Johnson, S. (1994), Psychoeducational Assessment of Students who are visually impaired or blind, Austin, PRO-ED
- Colenbrander, A. (2003). Aspects of vision loss – Visual functions and functional vision. Conference in Morgantown.
- Colenbrander, A. (2005). Thoughts about the classification of CVI. Proceedings summit on cerebral / cortical visual impairment / Educational, family and medical perspectives, American Foundation for the Blind
- Cziker, R., Hathazi, A. (2015), Dizabilitățile vizuale, în Roșan, A. (coord.) Psihopedagogie specială. Modele de evaluare și intervenție, Iași, Editura Polirom, pp.152-186
- Erickson, K. A., Hatton, D. D., Roy, V., Fox, D., Renne, D. (2007). Literacy in early intervention for children with visual impairments: Insights from individual cases. Journal of Visual Impairment & Blindness, 101(2), 80-95
- Koenig, A.J., Holbrook, M.C., (2000), Foundations of Education: Instructional strategies for teaching children and youths with visual impairments, Volume 2, New York, AFB Press
- Mason, H., & McCall, S. (Eds.) (1997). Visual impairment. Access to education for children and young people. London: David Fulton Publishers.
- McKenzie, A.R. (2009), Emergent Literacy supports for students who are deafblind or have visual and multiple impairments: A multiple- case study, in Journal of Visual Impairment and Blindness, May 2009,

Volume 103, Number 5, p. 291- 302

Preda, V. coord. (1999). *Intervenția precoce în educarea copiilor deficienți vizuali*. Cluj Napoca: Presa Universitară Clujeană.

Preda, V., Șendrea, L., Cziker, R., (2002). *Psihopedagogia intervenției timpurii la copiii cu deficiențe vizuale*, Presa Universitară Clujeană, Cluj Napoca

Preda, V.,(1988). *Explorarea vizuală. Cercetări fundamentale și aplicative*, Ed. Științifică și Enciclopedică, București

Scholl, G.T.(Ed.) (1986), *Foundations of education for blind and visually handicapped children and youth. Theory and practice*, New York: American Foundation for the Blind.

Smith, M., Levack, N. (1996), *Teaching students with Visual and Multiple Impairments*, Austin, Texas School for the Blind and Visually Impaired

Withagen, A., Vervloed, M.P.J., Janssen, N.M., Knoors, H., Verhoeven, L. (2010), *Tactile Functioning in Children who are blind: A clinical perspective in Journal of Visual Impairment and Blindness*, January 2010, Volume 104, Number 1, p. 43- 54

*** CNIB (Canadian Institute for the Blind) Core Services, 2004, *The impact of vision loss on the development of children from birth to 12 years: A literature review*, at www.cnib.ca/en/about/publications/research/visionloss/children_brith_12years.aspx

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
1. Caracteristici ale dezvoltării copiilor cu dizabilități vizuale. Implicații asupra serviciilor educaționale și de reabilitare.	Expunere interactivă; Activități de problematizare și identificare de soluții	Prezentări PPT Aplicații practice
2. Descrierea contextului educațional pentru copiii nevăzători	Dezbateri Analiza observațiilor din practica efectuată în instituțiile de învățământ preuniversitar	Fișe de observație
Specificul programelor de evaluare în contextul dizabilității vizuale	Expunere interactivă	Prezentari PPT Fișe de observație
3.		
4. Proiectul OREGON pentru copii preșcolari cu dizabilități vizuale/cecitate. Inventarul de abilități.	Studii de caz. Dezbateri.	Prezentari video Descrierea inventarului
5. Testele Lea Hyvärinen; Ishihara	Studii de caz. Dezbateri.	Prezentari video Prezentări PPT
6. Program de stimulare și antrenament vizual	Studii de caz. Dezbateri. Metoda exercitiului.	Prezentări video
7. Specificul mediului de învățare la persoanele cu dizabilități vizuale.	Activități și exerciții interactive.	Aplicație practică
8. Resurse materiale specifice activităților de predare-învățare în cazul elevilor cu dizabilități vizuale	Expunere interactivă	Site-uri de prezentare
9. Planuri de lecție: obiective, metode, resurse	Metoda demonstrației Analiza planurilor de lecție Activități de simulare	Exemple de planuri de lecție
10. Dezvoltarea abilităților pre- braille. Volumele pre- braille. Aplicații	Analize de caz Dezbateri. Metoda exercitiului.	Volumele pre-braille
11. Dezvoltarea reprezentărilor prin utilizarea	Exerciții de simulare	Cărți tactile

cărților tactile.	Aplicații practice Analize de caz	
12. Tehnici de orientare și mobilitate	Dezbateri. Metoda demonstrației și metoda exercitiului.	Prezentări PPT Prezentări video Exerciții de simulare

Bibliografie

- Bradley-Johnson, S., (1994), *Psychoeducational Assessment of Students Who Are Visually Impaired or Blind: Infancy through High School*, Austin: Texas, Pro-Ed
- Burnett, R., & Sanford, L. (2008). Expanded cored curriculum yearly screening form. In L. Sanford & R. Burnett, *Functional vision and learning media assessment for students who are pre-academic or academic and visually impaired in grades K-12: Practitioner's Guidebook* (pp. 107-113). Louisville, KY: American Printing House for the Blind.
- Cziker, R.E, Hathazi, A.(2015) – *Dizabilitățile vizuale*, în Roșan A. (coord.), Psihopedagogie specială. Modele de evaluare și intervenție, Iași: Editura Polirom
- Hayhoe, Simon (2012) *What is visual impairment?* National HE STEM Programme; University of Bath; : <http://eprints.lse.ac.uk/47225/>
- Hyvarinen, L. (2013), *Why is it important to use both optotype and grating tests at full and low contrast levels in the assessment of visual functioning in infants and children within the framework of ICF-CY?* 3rd International Conference on Clinical & Experimental Ophthalmology, Northbrook, USA
- McLoughlin, J.A., Lewis, B.R. (2008). *Assessing Students with Special Needs, 7th Edition*, Pearson/Merrill/Prentice Hall
- Millar, S. (1997), *Reading by touch*, Routledge, London.
- Nielsen, L. (1992), *Educational Approaches for Visually Impaired Children*, Copenhagen, SIKON
- Preda, V., Cziker, R. (2004), *Explorarea tactil-kinestezică a obiectelor, imaginilor tactile și în lectura braille*, Cluj-Napoca, Editura "Presa Universitară Clujeană"
- Salvia, J.S., Ysseldyke, J.E. & Bolt, S. (2010). *Assessment in special and inclusive education (11th Edition)*. Boston, MA: Wadsworth/Cengage Publications
- Tobin, M.J. (1994), *Assessing Visually Handicapped People*, David Fulton Publishers, London.
- Waterfield, J. and West, B. (2008) *Meeting the specific requirements of Blind and Partially Sighted Students studying in Higher Education in the UK* University of Plymouth: Plymouth
- *** American Foundation for the Blind. (2011). What's different about the way visually impaired children learn?
- *** National Dissemination Center for Children with Disabilities (2012). *Visual Impairments, including Blindness*; Disability Fact Sheet #13, November 2012; NICHCY: <http://nichcy.org>
- *** Suport de curs anul II, Hathazi, A. (2016) – *Psihopedagogia deficiențelor vizuale*, Cluj-Napoca
- *** <http://www.perkinselearning.org/scout/instructional-approaches-and-learning-theory>
- *** www.lea-test.fi
- *** www.tsbvi.edu
- *** www.afb.org

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Colegiul Psihologilor din România, a Codului deontologic al profesiei de psiholog cu drept de liberă practică (www.copsi.ro) și a **Procedurilor de atestare în conformitate cu Normele metodologice de aplicare a Legii 213/2004**

- Registrul Național al Calificărilor din învățământul Superior (<http://www.rncis.ro>)
- Clasificarea Ocupațiilor din România (<http://www.mmuncii.ro/>)

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Participare activă	Observație	10%
	Examen scris	Examen	50%
			1 punct oficiu 10%
10.5 Seminar/laborator	Prezența 75%		10%
	Portofoliu	Analiza produselor activității	20%
10.6 Standard minim de performanță			
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Elaborarea independentă a unui plan de evaluare ➤ Elaborarea unui studiu de caz complet privind o activitate complexă de intervenție, de predare-învățare 			

Data completării
15.09.2020

Semnătura titularului de curs
Conf.univ.dr. Andrea Hathazi

Semnătura titularului de seminar
Asist. de cercetare dr. Marian Pădure

Data avizării în departament
23.09.2020

Semnătura directorului de departament
Prof. univ. dr. Adrian Marian ROȘAN